

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Helyi előfizetésre 3 kor. — Ft. Negyedévre 3 kor. — Ft.
VIDÉKEN: Külföldi előfizetésre 9 kor. — Ft. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolvas szerkesztő és lapfőigazgató

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A közel jövő.

Az osztrák miniszterek még a mai nap során Budapesten lesznek és holnaptól kezdve párhuzamosan kettős irányban folynak majd a tárgyalások, illetőleg alkudozások; lesz delegáció a közös közjogi viszony szabályozására és lesznek alkudozások a két kormány között a gazdasági viszony rendezése ügyében.

A delegáció, ez a halva született intézmény, melyben az osztrákok az egységes birodalom eszméjének alkotmányos fenntartóját szeretik látni, igazán fabatkát sem ér. Haszon nélkül daráló és szavazó masina — pardon, közben udvarilag étkezik is — mely végül mindent jóváhagy, amit a közösnek csufolt osztrák reichs-miniszterek ékes német nyelven, néha a legridegebb cynismussal, gyakran erőszakos impertinenciával követelnek.

A félhivatalos gárda ma már diadalmasan hirdeti, hogy a delegációk álmosak lesznek. Hát

mikor nem voltak álmosak ezek az érdekes testületek? Az már nem is izgaja őket, hogy a hadügyminiszter éppen annyi évi többlet-költséget kér, mint amennyit az egész konverzió hoz! Hiszen lehet, hogy valami vizenyős felszólalás lesz, de ne tessék tőle megijedni.

Kevésbé simák, de nem kevésbé komédia és Magyarországra nem kevésbé károsak lesznek a folytatólagos kiegyezési tárgyalások. Egyezernégyszáz vámtételből potom száz van még hátra, de éppen a fogasa. Ezek körül lesz tülekedés és dulakodás, melyben hol az osztrák kormány lesz felül, hol a magyar kormány lesz alul.

Mint a szabadságharcban Windischgrätz herceg, úgy áll Széll Kálmán a küzdőtéren; nem egyszer, de százszor fogja jelenteni „Die Armee konzentriert sich in Eilmärschen siegreich zurück!“

Néhány hét múlva vége lesz a delegációknak is, előnyösebb kiegyezésbe vetett reményeknek

is, az udvar is el fog tűnni vagy félesztendőre, se Landessprache, se Ehrenkavalierok nem fogják zavarni a nyári nyugalmat, csend lesz az egész vonalon és éppen csak azoknak a kocsiknak zöreje fog hallatszani, melyek Magyarország termését elviszik a közös-ügyes osztrák csürbe, ha másképp nem, végrehajtói dobszó kíséretében.

ORSZÁGGYÜLES.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Apáthy Péter bejelenti, hogy a II. ik bíráló bizottság *Wolfner* Pál mandátumát bírálat alá vette s őt, mint gödöllői képviselőt igazolta.

Ezután a pénzügyi tárca folytatólagos tárgyalása következett.

A fogyasztási adók tételénél

Szederkényi Nándor felhívja a minisztert, hogy az elhangzott panaszokat orvosolja és ne siklódjon secessió szónoklattal keresztül a felhangzott panaszokon. Itt egy nép lételének kérdéséről s az ország jólétéről van szó. A tétel előirányzatát tekintve, azt hinné az ember, hogy ez egy boldog ország. Hiszen ennek rengeteg fogyasztása

Különös halál.

Elöl ment az asszony, kifeszített virágos napernyő alatt s utána sompolygott a fiatalember, szemére vágott kalappal. Az ernyő alatt gondtalan szőke fej — egy vidám tüdővérrel s a kalap alatt tépelődő, tűnődő elme, — egy szenvedő szerelem sötét gondolatfelhői.

Mindketten a vadaskert pázsitos rétvén mentek; a fiatalember elmélkedett és azon igyekezett, hogy mindenütt a száz lépésnyire előtte haladó asszony lábnyomába lépjen. Ha lépteit aprózta, megtehetette, mert a fényes pázsiton, a tenyérszűrt sötét foltok szép renddel sorakoztak előtte. Mintha kiterített zöld bársony kelmén valaki apró ujjával végigzongorázott volna — úgy tetszett előtte most a rét, ahogy elfogultan, szerelemtől és nyári napsütéstől kábultan lépkedett az asszony után.

— Voltaképpen csunyaság ugyan, a mit

teszek — gondolta — de végre is meg kell tudnom, hova jár minden szabad délutánján? Mi vonja ide a városból, hogy nem röstelli délben is, este is félóráig vonatra várakozni, rekkenő hőségben áttüzesedett kocsiba ül s másfélóráig zötyögtetni magát a viczinálison?

S mit akar azzal a játékpuskával, amelyet mindig a vállán hordoz ilyenkor? Azzal megy és azzal tér vissza...

Az asszony a rét végére ért, kis patak állta útját, melyen néhány deszkapadló vezetett át a tulsó part sűrűjébe, nyírfás rekettyebokros pagonyba. A fiatalembernek csaknem megszűnt a szívverése. Ősmerte ezt a ligetet. Egy ősmert városi előkelő gavallérnak volt annak sűrűjében vadászkatélya. Ővé a mezői birtok is... hát ide jár...

A palló előtt az asszony megállt, elmerengett; az ifju aggódni kezdett, hogy visszafordul és megpillantja őt. Ej, talán

jobb és férfiasabb is volna, ha odamenne; bocsánatot kérne, meg fogná a kezét s megmondaná még egyszer, talán utoljára, hogy mennyire szereti!... Hirtelen azonban mást gondolt s leheveredett a fűbe. Abból aztán csak éppen a fejebubja látszott ki, meg a két szeme; azt le nem vette volna az asszonyról egy világért sem.

Az asszony pedig megfordult, visszatekintett elhagyott ujjára s első pillanatra meglátta azt a rajtafüggő sötét szempárt.

A fiatalembernek szép, nedvesbarna szemei voltak; bátran azt hihette az asszony, hogy meglapult szarvasúszó bámulra a magas pázsit közül. S mire is gondolna másra az ember a vadaskert kellő közepén?

Egy pillanatig gondolkodott; majd hirtelen lebillentette válláról könnyű fegyverét s arcához emelte. Odacézelt épen a két szem közepére.

A fiatalember ott a fűben jól látta,

Michelstädter S. E. H. &

Kizárólag cipőraktár.

Bevészt szabott árak. Piacz-utca 40.

Hungáriával szemben.

van. Mert has, bor, cukor stb. fogyasztás-
adója mind horribilisen emelve van. De hát
akkor a felhangzó panaszoknak nincs alap-
juk? Csak hogy nem így van ám. Nézzük az
állapotokat. Hány meg hány küldöttség jön
ide a miniszterhez. Talán passzióból jönnek
ezek? Oh nem. De igenis, hogy ezer és
ezer embernek existenciáját megmentésük. A
szőlőművelés hazánkban a honfoglalással egy-
korú és annak művelői a legjobb hazafiak.
Nemcsak a szőlőkultúrának, hanem a szőlő-
művelőknek megmentéséről van szó. Akkor,
mihelyt szabadon mérhették boraikat, soba-
sem panaszok voltak, mert meg voltak a felté-
telek arra, hogy pár hold földük után meg-
éljenek.

Azóta a filoxera nagy csapást mért
ugyan rá, de a kormány politikája is su-
lyosan nehezedett a termelőkre. A magyar
bortermelőknek jogos kívánsága az, hogy a
boradó szállítsák le. (Ugy van! a szélső-
balon.) Az a teoria, mit a pénzügyminiszter
mond, hogy a boradó leszállítása nem fogja
növelni a borfogyasztást, nem áll. Ha pedig
ez így van, akkor a kormánynak rajta kel-
lene lenni, hogy megváltoztassa a mai vi-
szonyokat.

A földművelésügyi miniszter, mikor
tárczájánál előhozta a dolgokat, azt mon-
dotta, hogy az a pénzügyminiszterre tarto-
zik. Nos hát világosítsa fel most az orszá-
got, hogy tudhassa az a sok ezer ember,
ültethet-e tovább szőlőt vagy nem? Határo-
zati javaslatot nyújt be, hogy a kormány
szállítsa le a boritaladót. A tételt nem fo-
gadja el. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Benedek János: Mindenben hozzájárul
ahhoz, amit Szederkényi mondott, magáéva
teszi határozati javaslatát is. A fogyasztási
adókkal ohajt foglalkozni, melyek az egész
magyar népet sújtják (Ugy van! a szélső-
balon!) A borfogyasztás adója a legigazságtalanabb
adó. Példának hozza fel Francia-
országot, hol legjobban el van terjedve a
bortermelés és ennek dacára a borfogyasz-
tási adó ellen a legkérelmezhetőbbül har-
czolnak. A magyar munkás jövedelmének
egynegyed részét fogyasztási adóként el-
fizeti. Már pedig az annyit tesz ki, hogy ha
más ily arányt fizet jövedelméből, virilista
lenne. Ő nem barátja a virilista rendszernek,
nem azért, mert különbséget tesz a gazdag
és szegény közt. Ő ilyen válaszfalakat nem
akar ismerni a népnél. E legigazságtalanabb
adózás pedig egyre türethetlenebbé lesz.
(Ugy van! a szélsőbalon.) Lehetetlenné
teszi, hogy a szegény nép bort vagy sört

ihasson. A pálinkára lesz utalva. Ez pedig
lasson züllést, majd népnymort okoz, mely-
nek nyomában jár a szociálizmus és a ki-
vándorlás. (Ugy van! a szélső balon.) Az
adóreformnál reformálni kell a fogyasztási
adókat is. Emelkedjen a rendes adó általa,
az nem baj, csak ott emelkedjen, ahol meg
tudják fi etni, ne a népnél. A fogyasztási
adók súlyát viselje az, kinek van pénze
arra, hogy ezeket költsön automobilonra és
ne a szegény emberek.

A fogyasztási adók beszédének tör-
vénye hibás. A bérloket szinte felszabadítja
arra, hogy az alkoholiizmust terjeszse.
Bene van a törvénybe, hogy a szeszadó az
az alkoholizmus terjedésének megállításával
van összhangban. Ez összhangot azonban
megvilágítja ugyancsak a pénzügyminiszter
egy másik rendelete, melyet jobbra, vagy
balra lehet magyarázni. Ő ezt a törvényt
olyképpen változtatná meg, hogy a fogyasz-
tási adók bérloket ne kaphasson italenge-
délyt. (Helyeslés.) Az italmérési engedélyek
megadásával nincs megelégedve, mert nem
lehet attól tárgyilagos véleményezést várni,
aki szintén érdekelve van valamely dol-
gban.

Már pedig a véleményezést a közigaz-
gatási hatóság teljesíti, mely ugyancsak
érdekelve van ily dolgokban s a törvényt
így, vagy amúgy magyarázhatja. Az is kü-
lönös, hogy van egy törvény, hogy italmér-
ési engedélyt templom, iskola, vagy köz-
hivatal mellett nem lehet adni; de azt
nem mondja meg, mi az a közel. A tör-
vényesék, vagy járásbíróknál miért ne
lehetne korcsmát nyitni, mikor a községek-
ből berendelt nép egész napon át kénytelen
ott tanyázni körülötte, hát miért ne kap-
hasson itt közelben egy italt, vagy egy kis
ételt.

A miniszteri rendeletek különben is
igen bonyolultak. Alig lehet bennök eliga-
zodni. (Ugy van! a szélsőbalon.) A vendéglő
ipart támogatni kellene a kormánynak, nem-
zeti és gazdasági szempontból is. Gazdasági
szempontból azért, mert a fogyasztási adók
nagysága miatt magasak a vendéglői bér árai
is és így nem képesek a versenyt fenntar-
tani a külföld hasonló iparjaival. És eb-
ben gyökerezik a kuforrása annak, hogy ez
az ipar nem tud fejlődni. Pedig ez nagy
befolyással van az id-gea forgalomra is,
mert nem tudnak nekik olcsó lakást, koszt-
tot, italt adni. Ez oka annak, hogy nem
jönnek hozzánk idegenek úgy, mint más
országokba, hogy pénzüket itt hagyják, ha-

hogy az asszony mit cselekszik. Láttam a
„játék puskát“ kezében, egészen hosszában;
azt is láttam, hogy arczához emelte s a
következő pillanatban már csak egy fényes
aczélikarikát látott, közepén piciny fekete
ponttal. Tehát ez a puska... ilyennek lát-
ják a vadak és a katonák a halál előtti
pillanatban...

No, és ha az asszony rá? Ha az a
fegyver nem játék puska, hanem finom vont-
csövű madárkarabély? S ha Edit őt mostan
szépen lepuffantja, mint egy megbujt nyulat?

Szerette, nagyon szerette az asszony
azonban nem szerette, őt, csak sajnálta...
Ez a titokzatos nő, akinek a szája oly hall-
gatag és a szeme olyannyira beszédes volt,
sohasem engedte meg azt sem, hogy a
kezét megcsokolja, azt sem, hogy a ruhája
fodráit érintse, pedig tudta, hogy nélkülük
élnie lehetetlen. Miért nem fogadta el nyuj-
tott jeggyűrűjét? Hiszen fiatal is, szemre-
való is, helyén van a feje is... Mily hossza-
san tette a szépet neki... des istenem!! —
Mily határozottan kijelentette előtte, hogy
nem koldulja szerelmét, de ha meg nem
kapja, az első fűzfára felkötöti magát, vagy a

kezébe akadó pisztolytól kér jobb szót, jobb
barátságot... S az asszony csak sajnálta,
mindig csak sajnálta. S néha nevetett is,
gpnoszul magában, diadalmasan Ah, ilyen
márvány csak a szerelmes asszony lehet, aki
mást szeret; ilyen diadalmas csak a boldog
szerelem lehet... S ezek a kirándulások!...
Az a ragyogó, rózsás arca, amelylyel indul
s az a méla, nedves-homályos szem, amelyel
megtér... Igen mást szeret! Már ez úgy
van s hiába is élne tovább akár egy pill-
natig is... Ezért az orvul tolvajmódra el-
követett leikesedésért, ami igazán nagy alá-
valóság volt tőle, teljesen meg is érdemli...
Milyen különös halál!...

A fényes ezüstkarika fekete közepéből
most fehér füstfelhő robbant ki s belsejében
szive gyökereig meghatott fiatalember forró
ütődést érzett homlokán.

Az asszony látta, hogy a „szarvasüsző“
két fényes szeme hirtelen alábukik.

Mosolygott boldog volt, vállára vetette
a „játékpuskát“ s élénken megindult az
elejtett vae felé...

Szakács Andor.

nem azért, hogy elvigyék innen a pénzt.
Másik oka annak, hogy vendéglőseink 20
százaléka évente tönkre megy az, hogy nin-
csen absolute semmiféle kvalifikációhoz
köteve. Nem barátja ugyan a sokfajta szakis-
koláknak, de meg kellene követelni, hogy a
kik hozzáfognak ahhoz, legalább értsenek
hozzá: Kéri irántuk a kormány támogatását.
A fogyasztási adóknak azonban mégis leg-
nagyobb baja az, hogy a szegény népeket
sújtják. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Rosszul köszöntött be a május, fagy-
gyal, dérrrel, olyan kijelentéssel, hogy nem
beszélük a mi tartománynyelvünket, de min-
dennél szomorubb volt az a lassu, néma me-
net, mely tüntetni ment: a szociálisták
figyeljenek, nehogy majd egyszer vörös
májusra virradjanak. És ez be is következ-
zik, ha a kormány nem fordít nagyobb gon-
dot a szegényebb néposztályra, nem hall-
gatja meg kívánságait, nem orvosolja baj-
jaikat. A tételt nem fogadja el. (Hosszan-
tartó zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Lukács pénzügyminiszter: Első sorban
Szalay Lászlónak válaszolva, felmutatja ré-
gebbi kijelentéseit. Benedek beszédét ille-
tőleg védelmébe veszi a közigazgatási ható-
ságokat. Szederkényinek a boritaladó leszáll-
ítása irányában tett határozati javaslatának
mellőzését kérve, ajánlja a tétel elfogadását.
(Helyeslés a jobboldalon.)

A Ház úgy a Szederkényi, mint a
Szalay László által tegnap benyújtott hatá-
rozati javaslatot szavazás alá veszi.

Szalay javaslatát a Ház elveti.

A szederkényi javaslatánál a Ház el-
nöke nem tudja megállapítani a többséget
a képviselők felállásával történt szavazásnál,
ezért megolvassák a szavazókat. A kormány-
párt többi tagja a javaslat mellett szavaz,
de a többség Szederkényi Nándor javaslatát
elveti.

Szünet.

Az új nagykölesön. Debreczen város terhei.

Debreczen, május 6.

A novemberi városi közgyűlésen a ta-
nács javaslattal állott elő, hogy egy újabb
nagykölesönre van szüksége és hogy bizza
meg a közgyűlés a tanácsot a terv előkészí-
tésével. Bakonyi Samu dr. tartalmas beszéd-
del oda hangolta a közgyűlést, hogy nagy
szótöbbséggel elvetették a javaslatot. Nem
volt mit csodálkozni rajta. A Degenfeld-éra
alatt nagyobb volt az ellenszenv a városi
emberek iránt, mint maga a klikk minden-
hatósága. De azon sem lehet csodálkozni,
ha az akkor elejtett javaslat most újra fel-
színre és ismét a közgyűlés elé kerül, hogy
ami a régi rendszer alatt nem sikerült, azt
az új szellem hatása alatt valahogyan nyélbe
űssék Végül nem lehet csodálkozni azon,
ha a tanács mégis csak a nagykölesön esz-
méjéhez folyamodik.

A mai korban rettenetes erővel fejlő-
dik minden: kultura, szellem és minden
egyébb egyaránt. Mint mikor a tölgyfa elérte
a huszonöt esztendejét, látható óriási erővel
hódít tért magának. Magyarország és az ő
nagy városai ebben a stádiumban vannak és
most van az a kor, amikor a törekvések
nem állanak arányban az anyagi képessé-
gekkel. Minden jel arra mutat, hogy csakis
nagy pénzügyi spekulációkkal lehet előre
haladni, lépést tartani a megfoghatatlan, de
érezhető áradattal, amelyben élünk és a
melytől a boldogulást várjuk.

Az állam konvertál, a városok konver-
tálnak és minden a konverzió körül forog
manapság. A javult pénzügyi helyzetek kö-
vetkeztében nagyon természetes is, ha min-
denütt a konvertálásra gondolkodnak. Hiszen
elő példa rá a minapi függőkölcsön ügye.

Propper Hona női- és gyermek-kalap divatszalonjába,

Biedermann-palota I. emelet, megérkeztek a legújabb tavaszi és nyári kalapok. Dus nagy választék a legolcsóbb árak mellett.

Apró kölcsönökért kétszer olyan nagy kamatot fizet a város, a mellett, hogy állandóan szorult a helyzet, mert a bevételek — sajnos — nem fedezik a kiadásokat. A közgyűlés megszavazta erre is, arra is egy-egy összeget, de azt senki sem kérdezi, hogy honnan veszünk rá fedezetet.

A lovassági laktanya még hátralévő 70 ezer koronányi építésköltségeit már csakis egy újabb kölcsön útján fizetheti a város. Ezenkívül még igen sok olyan kiadás van, amire nem kerül fedezet a házipénztárból, tehát állandó függő kölcsönök következnek, ami legalább is sokkal hátrányosabb, mint a konvertálás eszméje.

A nagy pénzintézetek nem tudják elhelyezni a fekvő tőkéket. Most van annak az ideje, hogy a város elfogadja a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát, amely oda kulminál: bizassék meg a tanács egy újabb nagy kölcsön tervének előkészítésével. Maga a péztár felügyelő bizottsága egyik minapi jelentésében ugyanezt az eszmét pendíti meg. Belátja mindenki, hogy lehetetlen helyzet előtt állunk. A város óriási vagyónához képest a kiadások meghaladják a jövedelmet és az bizony keserves állapot. A nagy frázisok kora lejárt, tehát nincs mivel szépitni a dolgot, nem is célunk, hogy a kezelés illetén módjáért a babékoszort nyujsuk át, de a város magára vessen, ha a következmények ellenkeznek az intencziókkal.

Az a helyzet állott be nálunk is, ami az államháztartásban már régen beköszöntött és ami vele jár a mai Magyarország fejlődésével. A dolog igen egyszerű, csupán meg kell érteni és mivel a józan ész a legjobb politikának a konvertálást hirdeti: nálunk nincs más hátra, mint az újabb nagykölcsön elfogadása. A helyzet ez. A polgárság belátja és a saját javát mozditja csupán elő, ha a közeli rendkívüli közgyűlést elfogadja a bizottságok egyhangú javaslatát és megbizsa a tanácsot egy újabb nagykölcsön tervének az előkészítésével.

Szbi.

VIDÉK.

Szerencsétlenség a táborban. (Távirat.) Súlyos szerencsétlenség történt tegnap az Örkény melletti katonai táborban, a hol a 68-ik gyalogezred és a hatodik vartüzérezred egy munkás különítménye tart gyakorlatot. Siegel Mátyás tűzértizedes éles tüzérloveget talált. Vizsgálta a löveget. Körülötte több gyalogos katona állott. A löveg felrobbant és Siegel Mátyás, valamint Cseics Gyula, a 68-as ezred őrmestere szörnyen haltak. Dobrai András gyalogostizedes súlyosan megsebesült. A katonai hatóság megindította a vizsgálatot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Nagy Ákost elítélték.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 6.

A pestvidéki büntető törvényszék ma délelőtt hirdette ki az ítéletet Nagy Márton, a kadarkuti nábob milliós hagyatéka dolgában. Több mint két héten át tartott tárgyalás után május elsején fejezték be a bizonyító eljárást, ennyi idő kellett, míg kihall-

gatták a fővádottat, Nagy Ákos somogyi földbirtokost, meg a többi vádlottakat és a tanukat. Azóta bíróság tanácskozott az ítéleten, de a monstre-bünpör történetéhez tartozik, hogy annak letárgyalása után, május 2-án, Nagy Ákos és a többi örökösök kiegyeztek a hagyatéki tekintetében.

Pont 10 órakor lépett a terembe a bíróság.

Az elnök felhívta a vádlottakat, hogy álljanak sorba a bíróság elé s miután Nagy Ákos elsőnek állt közéjük, Rónay elnök halotti csöndben fogott az ítélet kihirdetéséhez, a mint következik:

A pestvidéki törvényszék ítélete őfelsége a király nevében a következő:

Ítéletet.

Nagy Ákos bűnös a hamis tanúzásra rábírás vétségében és a lopás büntetésében s ezért a törvényszék őt *egy évi börtönrre*, 100 korona pénzbüntetésre, valamint 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Póré János vétkes a hamis tanúzásban s őt ezért a törvényszék a btkv. 215. §-a alapján, de az enyhítő 92. §. alkalmazásával három havi fogházra ítéli.

A többi vádlottakat a törvényszék felmenti, valamint felmenti Nagy Ákost is a közokirat hamisítás büntetésének vádjától.

Kötelezte a törvényszék a két elítéltet az eljárási költségek viselésére is, de azokat Póréval szemben behajthatatlannak nyilvánította. Az ítélet marasztaló része Nagy Ákossal szemben az első ízben érvényesíteni próbált, állítólag 1899. május 26-án kelt szóbeli végrendeletre, továbbá az elhalt Nagy Márton értékpapirjainak ellopására vonatkozik.

Ezeket, tudniillik a közel 600.000 koronát kitevő értékpapirokat és takarékkönyvet a törvényszék már előzőleg áttette a hagyatéki bírósághoz.

Polónyi Géza védő, valamint a közvádló is felebbezett.

§ A petroleum-lámpa áldozata.

A mult esztendőben történt, hogy Kovács Józsefné kis gyereke a dajka Kovács Hermina gondatlanságából a petroleum-lámpa áldozata lett. A szerencsétlen kis gyermeket a lángoló petroleum összeégette. A debreczeni királyi törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt helyezte vád alá Kovács Ferencznét és Kovács Herminát és ebben az ügyben Oláh Miklós dr. elnöklésével tegnap tartották meg a főtárgyalást. Szavazó bírák voltak Tatay Ferencz, Jákó Sándor, ügyész Udvarhelyi Géza. A törvényszék a bizonyítási eljárás befejezése után az anyát az ellene emelt vád alól felmentette. Kovács Herminát azonban 10 korona pénzbírságra ítélte.

§ Halál a kádban.

Bagoly Mihály és felesége jóképű falusi magyarok azzal a váddal állottak a debreczeni királyi törvényszék előtt, hogy kis gyermekük az ő gondatlanságuk miatt egy kád vízbe esett és abba bele is fult. A gondatlan szülőket Oláh Miklós dr. elnöklésével vonták felelősségre a törvényszék. És miután beigazolást nyert, hogy a gyermek halálát a szülők gondatlanság okozta, a törvényszék Bagoly Mihályt 3 napi, Bagoly Mthályt pedig 1 napi fogházra, változtatható 20 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Agyongőzölt kis gyermek.

Két kabai parasztasszony, Rábai Józsefné és Csukási Imréné gondatlanságból okozott emberölés miatt állt tegnap a vádlottak pad-

ján. Egy amolyan falusi elkuruzslással ölt meg a két asszony egy kis gyermeket. Csukási Imréné kis fia a mult esztendő november 10-én hülés miatt megbetegedett. Fühöz-fához fordult orvosságért, amíg aztán komaasszonya, Rábai Istvánné azt tanácsolta neki, hogy meleg vizen gőzöljék meg a gyermeket. Az anya ráállott az ostoba tanácsra s a kis gyermeket még aznap kétszer meggőzölték. Másnap már nagybeteg lett a kis fiú és egy hét mulva mell- és tüdőhártyalobban elpusztult. Oláh Miklós dr. elnöklésével ítélkezett a törvényszék a két asszony felett, akik közül Rábai Józsefné erősen tagadta, hogy ő tanácsolta volna a gőzöltetést. A törvényszék Isó dr. törvényszéki orvos szakértői véleménye után, amely hangsúlyozta, hogy a gyerek a gőzölés miatt nem szenvedett halálos égési sebeket, a mell- és tüdőlobot azonban ez idézte elő, Rábainét 3 napi fogházra, Csukási Imrénét pedig 1 napi fogházra, átváltoztatható 20 koronára ítélte.

Öngyilkos debreczeni joghallgató.

Az ismeretlen halott.

Debreczen, május 5.

Egy rövid újdonságban megemlékeztünk tegnap Kovács Gyula debreczeni joghallgató szomorú dolgáról, a ki Aranyossy Józsefhez, színházunk pénztárnokához címzett levelében öngyilkossági szándékáról értesíti debreczeni ismerőseit. Most, mint megdöbbenve értesülünk, a jobb sorsra érdemes fiatal ember csakugyan elkövette az öngyilkosságot, tegnap. Budapesten szíve lőtte magát. Két ségbeesett szülei, a kik tegnap éjjel utaztak fel a fővárosba, már csak fiuk holttetemét látnatták. A nem mindennapi tragédia részletei a következők:

A borús szerelem.

Kovács Gyula, aki rendkívül csinos megjelenésű, értelmes arcú fiatalember volt, mint debreczeni jogász el ellátogatott egyes családokhoz. Egy ilyen vasárnap délutáni viziten ismerkedett meg Komjáthy szintársulatának egyik csinos, eleven hölgytagjával.

A fiatal színész, a ki már nem tagja a szintársulatnak, szívesen, barátságosan beszélgetett el a rokonszenves fiúval. A jókedvű, barátságos diskurzus csakhamar heves szerelmet öntött a fiatal jogász szívébe. — Pályája kezdetén volt és mégis házasságról ábrándozott. Időközben Margittára ment Lichtmann doktor ügyvédi irodájába. De a lelke csak itt kalandozott Debreczenben. — Sokszor bejött, fel is kereste ideálját, de minden találkozás után arról győződött meg, hogy a mi után ő epekedik, elérhetlen valami. Az a színész fiatalos ábrándokért nem hajlandó odahagyni a szinpadot. Márciusban volt Debreczenben utoljára, akkor beszélt szerelme tárgyával utolszor — és az öngyilkosság gondolata is akkor érelődött meg lelkében.

Az utolsó levél.

Tegnapelőtt kapta meg Aranyossy József Kovács Gyula utolsó levelét. Egy lázban égő, önmagával vívódó szerencsétlen lélek utolsó vergődése volt ez.

.... Örült vagyok, írja, nem tudom, hogy mit teszek. Kár volt azt a tréfát komolyan venni... Öngyilkos leszek, de úgy követem el tettemet, hogy senki sem ismer-

Tavaszi újdonságok.

Bartha Kálmán főtéri üzletében (városház épület) szabott ár. Tisztviselőknek 5% engedmény.

Napernyő, Őv, glace és nyári keztyű, kötött szövött áru nyakkendő, Bo legyező, arcfátyol, zsebkendő mindennemű toilett cikk, kézi és oldaltáska, Uri fehérneműek jutányos áron beszerezhetők:

jen reám. Nem lesz nálam egy sor irás sem, nem fogják felismerni holttestemet. Ugyon-ilyen hangu levelet írt még egy ismert nevű debreczeni embernek is. Aranyosy tatust megdöbbe tette ugyan a szomorú hangu levél, de azt hitte, hogy a fiu csak tréfálkozik. Ma azután meggyőződött, hogy Kovács Gyula szavának állott.

Az ismeretlen halott.

A budapesti telemnézőbe tegnap éjjel egy fiatal öngyilkos hulláját vitték be a mentők. Egyik külvárosi vendéglőben lőtte magát szíven. Huszonkét-huszonhárom éves fiúnak látszott — de nem tudták megállapítani, hogy hívják, honnan került a fővárosba. Az öngyilkos hullájánál megjelent rendőrfogalmazó még egyszer átkutatta a halott ruháit és hosszas keresés után egy kis nyomra akadt. A kabát belső zsebében egy levélborítékot talált, a melyen a következő felirat volt:

Dr. Lichtmann ügyvéd Margittán.

Ennek a levélnek ilapján hamarosan megtudták, hogy az öngyilkos pár nappal ezelőtt érkezett a fővárosba. Egyik külvárosi szállodában Kerekes Gyula név alatt szobát bérelt, ott is követte el az öngyilkosságot. A budapesti rendőrség azonnal táviratozott Margittára, hogy ismernek-e ott Kerekes Gyula nevű egyént, aki Lichtmann ügyvédi irodájában volt alkalmazva? Margittáról csakhamar válasz ment a fővárosba, hogy az illető nem Kerekes, hanem Kovács Gyula, debreczeni joghallgató, szülei Szoboszló laknak. Így értesítették aztán a fiu mélyen sujtott szüleit, akik az esti vonattal a fővárosba utaztak és tegnap eltemették szomorú véget ért, szép reményű gyermeküket.

Az ismeretlen halott kilétét mégis felfedezték. És öreg szülei, akikkel pedig egyáltalán nem tudatta szomorú elhatározását, ott sirták el koporsója felett bánatos könyveiket.

Az öngyilkos Kovács Gyulát nagyon sokan ismerték Debreczenben. Kötő tornász volt. A férfias sport minden ágát szenvedélyvel művelte. Mint jogász sokáig dolgozott Békés Sándor dr. ügyvédi irodájában. A kollegiumban is szerették. Egy ízben könyvtárnok-jelölt is volt, ami nagy megtiszteltetés az ifjuság körében. Ha erőt nem vesz rajta czéltalan szenvedélye, derék ember lett volna belőle, míg így az önmaga ásta sirba hanyatlott le ifjan.

SZÍNHÁZ.

Tündérlak a Magyarhonban.

Nagyon kevés közönség nézte végig tegnap este a színészegyesület nyugdíjalapja javára rendezett előadást. Az ilyen jótékony célú előadásoknak különben is az a sorsuk, hogy mit sem jövedelmeznek, pláne, hogy ha népszimű jegyében tartják meg, így pót-szezon idejében. Az előadás egyébként simán folyt le. A szereplők nem nagy ambícióval, de becsületesen eljárászták, amit játszottak. Komlóssy Emma bájos volt, mint mindig, igen szépen énekelt és a mi közönség volt, az melegen tapsolt neki. A női szereplők közül még Berlányi Vanda aratott szép sikert Odry és Szőke, mint a két huszártiszt, továbbá Székely, Bartha, Faragó és Serfőzy járultak az előadás sikeréhez. Kedves jelenség volt a kis Bartha Rózsika, a ki az egyik gyermeket játszotta igen ügyesen.

(Sz—i)

Makó Lajos nyári állomása A vidéki színházak országos színe kura direktora gróf Festetich Andor, a mint a fővárosi lapok hirdetik az aradi színház megnyitását felemelte a pezsgőtől gyöngyöző serleget és pathetikus beszédet mondott a magyar színészet felvirágoztatására. Ime egy ember, a ki könnyen és mégis bölcsen él — s a tűnő idő minden percét elmésen használja fel. Nem sok közül van a gróf felügyelő urhoz, de aradi szereplése ismételtén eszünkbe juttatott egy nagy hangu kijelentését, a melyet mind ez ideig nem váltott be. Ő méltósága a debreczeni színházbizottság ülésén lékötelező mosolylyal jelentette ki, hogy Makó Lajos társulata részére megszerzi az orosházi nyári szükkört. — A mit azonban a felügyelő ígért, azt az ügyes diplomata nem váltotta be. Elmúlt a tél, ránk jött a tavasz. Makó társulata bevonult Nyíregyházára, de Festetich gróf alszik, miként ama jó Homéros. Hát csak hadd aludjék békével. Hosszu álmából a debreczeni színházbizottság is levonhatja a konzekvenziát, hogy nagy hangu kijelentéseknek kár felülni. Egyébként mint halljuk, Makó Lajos ugy akarja megoldani a nyári állomás kérdését, hogy julius elsejéig Nyíregyházán játszik társulatával, azután két hónapig szünetet tart és már szeptember elsején bevonul Debreczenbe. Ha szezonjának első részét ilyen módon kénytelen lesz tönkre tenni, ez a mélyen tisztelt vidéki színházi felügyelő ur büne.

ÚJDONSÁGOK.

Házasság helyett ciankáli. Öngyilkosság a szegénység miatt.

Debreczen, május 6.

A közkórház halottas kamarájába tegnap reggel egy öngyilkos hulláját szállították ki, aki romantikával vegyes, rémes módon fejezte be életpályáját. Egy jobb sorsra érdemes ember a szerencsétlen öngyilkos, aki vőlegénységének boldog napjaiban mérgezte meg magát egy hatalmas adag ferró ciankálival.

Voharszky István as talossegéd az öngyilkos, akit a debreczeni királyi törvényszék a múlt héten ítélte el zsarolási kísérlet miatt 3 heti fogházra. Egy elsúlyedt lelkű ember, akinek nehezebb érzelmeit az ital teljesen tönkre tette. Jegyben járt egy kefégyári munkásleánnyal, Szőke Juliánával és az esküvőjüknek most kellett volna megtörténni. A házassághoz azonban hiányzott a pénz és Voharszky a helyett, hogy munkával megteremtette volna a hiányzó összeget — elhazdott inai, korhelykedni.

Vasárnapra tüzték ki a lakodalmat. A vendég utczai házban vigan sütöttek-főztek, összehívták a lakodalmas népet is. Mindenki ott volt, csak Voharszky nem, mert vigan ivott akkor is valamelyik korcsmában. Az egész hetet átdorbézolta, egyik külvárosi korcsmában össze is verekedett kőmives legényekkel. A verekedés közben kezén és lábán súlyos sérüléseket szenvedett. Még ez sem zökkentette ki a dorbézolásból. Sőt amint a füstbe ment lakodalmra gondolt, nagyobb és nagyobb elkeseredéssel ivott. Tegnap beszélt utoljára menyasszonyával, valamit nagyon a szívére vehetett, mert még a délután folyamán négy darab ferro ciankálit szedett be. A mérég, amelyet az asztalosok a butor fényezésére használnak, eleinte semmi hatással nem volt Voharszkyra. Harangi Sándor nevű barátjával lumpolni ment el. Este kilencz órakor lett rosszul egy kis-mester-utczai korcsmában. Hányinger vette elő, aztán elveszítette esz-

méletét. Eszméletlen állapotban szállították Mester-utczáról a Vendég-utczára, ahol reggel 7 órai kioldás után meghalt.

Az orvosrendőri vizsgálat külső erők nyomait fedezte fel hulláján. ezért értesítette a királyi ügyészséget és a vizsgáló bíróságot az esetről. Hoffmann József vizsgálóbíró, Izsó János dr. törvényszéki orvossal tegnap délután kimentek a közkórházba, Izsó dr. felboncolta a hullát, a boncolás azonban kétségtelenné tette, hogy Voharszkyt az óriási adag ciankáli ölte meg.

A szerencsétlen véget ért asztalos segédet a közkórházból temetik.

Szerelmi dráma a Piac-utczán.

Csalódás miatt a halálba.

Debreczen, május 5.

Tegnap délután a Piac-utca 9-ik számu ház csendjét egy revolverlövés zavarta fel, amely egy szövevényes szerelmi dráma szomorú befejezése volt.

Kiss Lajos állásnélküli 26 éves pinczér az öngyilkos, a ki vőlegénye volt Csanak János földbirtokos Pálfi Zsuzsanna nevű szobaleányának. Körülbelül fél év óta volt menyasszonya a pinczérnek Pálfi Zsuzsa, de már kezdett kiábrándulni a korhely legényből, aki minden keresetét elitta. Pár nappal ezelőtt heves jelenet játszódott le kettőjük között s a leány határozottan kijelentette, hogy szakít Kiss Lajossal. A pinczér bánatát borba folytatta, ivott elkeseredetten három napig. Tegnap délután 4 órakor kótyagos fejjel ment fel Csanakék emeleti lakására, hogy utoljára beszéljen menyasszonyával.

A leánynak tudomására hozták, hogy Kiss Lajos hozzá jön. Ijedten szaladt le a konyhába és magára zárta az ajtót. Kint az erkélyen csak Csanak János kis leánya maradt. Kiss Lajos előbb benézett az ablakon és amikor meggyőződött, hogy Zsuzsanna nem akar vele beszélni, zsebéből revolvert rántott elő és a kis leány előtt szíven lőtte magát. Háromnegyedóra hosszáig kioldott — míg kiszendvedt. A holttestet Balkányi Ede kerületi orvos kiszállította a közkórházba, ahol ma fogják felboncolni.

A polgármester jelentése.

Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi gyűlését Puky Gyula főispán elnökleto alatt. A polgármesteri jelentés szerint a múlt hónapban a rendőrség letartóztatott összesen 24 egyént, ezek közül átadatott az ügyészségnek 2, a rendőrség pedig megbüntetett 239 egyént. A városról eltoloncoltak 32, a városon keresztül 33, kényszerutlevéllel pedig 23 egyént láttak el. Az iparügyre vonatkozólag jelenti a polgármester, hogy a rendőrfőkapitányság, mint I. foku iparhatóság 36 egyént látott el igazolvánnyal, amiből befolyt összesen 420 korona a házipénztár javára. Munkakönyvet 41, ideiglenes igazolványt 4 darabot adott ki az iparhatóság. A múlt havi katonai ügyre vonatkozólag azt mondja a jelehtés, hogy a katonai létszám a következő volt: közös hadseregbeli volt 1507 ember, 606 ló, honvédség 854 ember, 238 ló, összesen 2421 ember és 844 ló. Mint átkelő elszállásoltatott 5 törzstiszt és 27 főtiszt. A lakosság a jelentés szerint a múlt hónapban állami adó fejében 20,380 korona 38 fillért fizetett be. Befizettek továbbá községi pótdó fejében

URAK!

demli. — Nagy kényelmünkre szolgál

Minden idényre a legdivatosabb posztó és gyapjuszövetek divatáru üzletében (Kossuth-utca Dörre czukrász mellett) szerezhethük be. Ezen czég tapasztalt szoliditása és a kiszolgált áruk szakszerű megválasztása folytán figyelmünket megér-

gyapjuszöveteket

a legnagyobb választékban

WEISZ ADOLF

az is, hogy az árak minden darab kelmén mindenki által érthető számokkal vannak megjegyezve.

4483 korona 22 fillért, utadó fejében 1348 korona 96 fillért, nyírvizlecsapolási adó fejében 1406 korona 48 fillért. A bizottság a jelentést tudomásul vette.

* **Ártatlanok ünnepe.** A mai reális világban minden fenkölt gondolkozású embert igazán megható ünnepély folyt le tegnap a kath. templomban. 140 ártatlan gyermek, köztük 70 hófehér ruhába öltözött leányka járult égő gyertyával a kezükben az urasztalához, hogy dr. Wolafka Nándor v. püspök kezéből most életükben először vegyék a szent áldozatot. Az ünnep emlékére a jószívű püspök mindegyik gyermeknek egy-egy faliemlékképet, oktatófüzetet és érmet adott, az ájtatosság végeztével pedig a szülők jelenlétében megvédélte őket lakásán. Így talán a nap emléke feledhetetlen lesz az ártatlanoknak!...

* **Nagy tűz Hadházon.** A szomszéd Hadházon tegnapelőtt, vasárnap virradóra nagy tüzeset történt. A Hadházy Lajos gőzmalma eddig ismeretlen okból kigyuladt és teljesen leégett. A tüzet csak akkor vették észre, mikor már hatalmas lángnyelvek öntötték el az épületet. Hadházy Lajos egy kis gyermekével bent aludt a malomépületben lévő lakásában. Őt és gyermekét is csak nagy ügygyel-bajjal tudták megmenteni. A kár sokkal nagyobb, mint a mennyire a malom biztosítva volt.

* **Ezer korona a Csokonai-körnek.** Csanak János urtól a mai napon, mint boldogult atyja Csanak József halála évfordulóján 1000, szóval ezer koronát vettem át a Csanak testvérek adománya képen a Csokonai-kör részére. Mikor a nemes célra rendelt összeget hirlapilag nyugtatom, hálás kegyelettel emlékszem meg néhai Csanak Józsefről, a Csokonai körnek alapító s egyik legbuzgóbb választmányi tagjáról, egyszersmind őszinte köszönetet nyilvánítok a Csokonai-kör nevében Csanak János urnak és testvéreinek. Debreczen, 1902 máj. 3. Géresi Kálmán, a Csokonai kör elnöke.

* **Kormányképviselők a debreczeni főiskolából.** A vallás- és közoktatási miniszter a f. évi június hóban tartandó érettségi vizsgálatokra főiskolánk akadémiai tanárai közül a következőket nevezte ki kormányképviselőkné: Dr. Öreg János akad. igazgatót a soprani ág. hitv. ev., Csiky Lajos theol. dékánt a sepsi-szentgyörgyi, Dr. Bartha Béla jogtanárt a sárospataki, Dr. Kérészi Zoltán jogtanárt a székhelyudvarhelyi ev. ref. főgimnáziumokhoz. Debreczeni tanféri ment Miskolcra is: Géresi Kálmán tanker. főigazgató. A debreczeni ev. ref. főgimnázium érettségi vizsgálatán pedig Nagy Gyula országos levéltárnok fogja a kormányt képviselni.

* **Az iskolák állapota.** A tegnapi közigazgatási bizottság ülésén, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő a következőket jelentette a bizottságnak. A város területén a tankötelesek között tömegesen felmerült kanyaró megbetegedések következtében április 3-24-ig az összes elemi iskolák zárva voltak. Az oháti tankötelesek egészségi állapota teljesen jó volt. A miniszter — ugyanond a jelentés — megengedte, hogy a debreczeni szállodás, vendéglős, korcsmáros ipartársulat ezen iparághoz tartozó tanoncok részére szakirányú tanoncziskolát szervezhesse s azt a jövő tanévre megnyithassa, továbbá elmondja a jelentés, hogy a miniszter a felső kereskedelmi iskola 1902-ik évi költségeinek részbeni fedezésére 12 ezer koronát, az iparos segédek továbbképzés

szakrajztanfolyama részére pedig egy ezer koronát engedélyezett. Az orsz. tanítóárva-házban a múlt hóban 147 növendék volt; még pedig fiú 75, leány 72; a fiúk közül 14 iparos-tanuló. Az egészségi állapot a fellépett skarlát járvány miatt aggasztó volt. Egy leányka ennek következtében meg is halt. A tanfelügyelő jelenti továbbá, hogy némely iskolaosztályok nem alkalmasok a tanításra, amiért is határozatiag kéri a Kossuth-utczai, a Bethlen-utczai és Pacsirta-utczai iskolák egy-egy osztályának elhelyezését.

* **Debreczen egészségügye.** Debreczen város egészségügyéről tett jelentést tegnap délután dr. Sárváry Gyula t. főorvos a közigazgatási bizottság ülésén. E szerint a közegészségügyi viszonyok Áprilisban valamivel jobbak voltak mint az ezt megelőző hónapban amennyiben úgy a megbetegedések, mint a halálozások kevesebb számmal fordultak elő s a *heveny fertőző betegségek száma is kevesbedett.* A megbetegedések leginkább a légzőszervek hurutos és lobos bántalmaiból, idült betegségekből és torokgyulladásból állottak. Heveny ragályos betegségek közül márczius hó folyamán fellépett kanyaró járvány április hó végével *járványos jellegét elveszítette és csak szórványosan fordult elő.* Ezenkívül vörheny, hőkhurut és hasihagymáz esetek szórványosan észleltettek. A kanyaró járvány miatt zárva tartott elemi iskolák 24-én megnyitattak, míg az óvodák további intézkedésig még zárva tartattak. Halálozás a múlt hóban összesen 147 volt, közte 83 fi és 64 nő.

* **A debreczeni jótékony nőegylet köszönete.** Nagyságos *Wesprényi Zoltánné*, szül. Csanak Iona urasszony úgy a saját mint testvérei nevében 1000, azaz *egyezer* koronát küldött a debreczeni jótékony nőegylet részére, az összeghez csatolt levelében jelezve, hogy boldog emlékeztető édes atyjuknak, néhai *Csanak Józsefnek* óhaját kívánják adományukkal teljesíteni. A debreczeni jótékony nőegylet ez uton is köszönetet mond a nagylelkű adományért és emlékeztetével hálás kegyelettel gondol a megboldogult nemes szívre, ki egy hosszú emberélet szakadatlan szorgalmának gyümölcséből úgy életében, mint halálában oly főnségesen rendelkezett. És midőn a nőegylet hálával őrzi meg egyik legnagyobb jótétőjének emlékeztetőt, egyben az adományt küldő urasszonynak és vele együtt nemesen érző testvéreinek benső köszönetét nyilvánítja. Debreczenben, 1902. május 5-én. Veressné Szathmáry Teréz elnök, Koncz Ákos titkár, Szücs Kálmán pénztáros.

* **A tegnapi halottak.** Debreczen város területén a tegnapi napon a következő halálesetek fordultak elő: Kecskés Lajos 15 hónapos gyermek, Pesti-u. 47, Benke József 4 hónapos csecsemő, Majorsági föld, Illés Julián: 15 napos csecsemő, Pacsirta-u. 48, Kozma Bálint 80 éves napszámos, Majorsági föld 58, Orbán József 8 éves gyermek, Hadház-u. 14, Strebelovszky Árpád 23 napos csecsemő, Berek-u. 5.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, kik elfelejtethetetlen jó testvérünk és nagybátyánk, Balogh Mihály nyugalmazott főmérnök teme-

tésén megjelenni szivesek voltak és ez által is mély fájdalomukat enyhítették, fogadják ez uton is szives megjelenésükért hálás köszönetünket. Debreczen, 1902 május 5. Balogh Ferenc és testvérei.

* **Pénzkölcsönöket** betáblázásra vagy személyi hitelre gyorsan kieszközöl Rácz Béla bank biz. irodája Debreczen, *Csapó-utca 12.*

* **Elveszett vizsgáló.** Dr. Losonczy Álmos tulajdonát képező, erősen fejlődött, zsemlye-sárga him vizsgáló-kutya elveszett. A szives megtaláló a fenti címen jutalomban részesül.

* **Vegytiszta „Kaiser-Borax“.** Ezen új vegyszerrel, egy oly nagyhatású segéd eszköz nyújtatik a hölgyvilágnak, mely úgy a test-, bőr- és egészség ápolása tekintetében, mint a háztartásban csakhamar nélkülözhetlenné váland. Kiváló előnyei: olcsósága, egyszerű használati módja és kitűnő hatása. A Kaiser-Borax mint arczsépitő szer is nagyon becses; naponkénti Boraxmosás a bőrnek üdéséget, frisseséget kölcsönöz és eltávolít minden bőrtisztatlanságot; Hygienicus tekintetben a Kaiser-Borax kitűnő szolgálatot tesz a sebek kezelésénél, meleg fürdőknél, hideg testmosásoknál, száj, fog és haj ápolásnál, s biztos szerként alkalmazatik lábizzadás ellen és fertőtlenítésnél általában. Határtalan azonban az alkalmazhatása a háztartásban mint tisztító szernek; nélkülözhetetlen szer ezüstnemű és ércz áru, tükör- és ablak üveg, fényezett és lackirozott butorok, ajtó- és ablakok, kályha, padló, linoleum-szőnyeg, üveg- és porcellán edény, szőnyeg és ruhamezők, szóval mindenféle konyhai és háztartási eszközök tisztításánál. — Ezen tisztító, fehéritő és fertőtlenítő tulajdonságánál fogva a szer mint a legtökéletesebb mosó eszköz érdemel dicséretet; hihetetlenül kényelmesebb és előnyösebb ennek a használata minden más mosás és tisztítási módnál s így a Kaiser-Borax minden más tisztító szer felett áll. Valóban még csak megközelítőleg sem nyújt semmiféle más oly megbecsülhetetlen előnyöket a gazdasszonynak, mint a Kaiser-Borax, mely csaknem minden drogeriában, gyarmat- és anyagkereskedésben kapható. Vétel esetén mindig piros cartonba csomagolt, valódi Kaiser-Boraxot kérjünk s ne elégedjünk meg szabadon, csomagolatlan állapotban kiszolgált áruval, mert az nem valódi. A Kaiser-Borax a Mack Henrik Ulmi cégnek a különlegessége és Ausztria Magyarországon a Voith Gottlieb bécsi III/2.) cég által hozatik forgalomba. A Kaiser-Borax sohasem árusítatik el szabadon kimérve, hanem csak 15, 30 és 75 filléres piros dobozokban, hófehér por alakjában, mindig egyforma, kitűnő minőségben. — Minden csomag Kaiser-Boraxhoz egy kis kanál és részletes használati utasítás van mellékelve, mely a Kaiser-Boraxnak sokoldalú használhatóságát részleteken ismerteti.

TÁVIRATOK.

Albánia okkupálása.

Budapest, május 5. Pár hét előtt elsőnek jelentettük, hogy az osztrák-magyar monarchia minden valószínűség szerint megfogja szállani Albániát is épúgy mint annak idején Bosznia-Hercegovinát. E hír hatalmas tápot nyer a „Berliner Tageblatt“ azon mai jelentésében, mely arról

Darvas Testvérek

tétkben feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főtér, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

szól, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökösünk nemrégiben történt oroszországi útja alkalmával kinyerte a **czár beleegyezését ahoz, hogy az osztrák-magyar monarchia megszállhassa Albániát.** A megszállás előkészítése, illetve a terep tanulmányozása céljából legközelebb egy 30 tagból és pedig jobbára vezérkari tisztekből álló társaság utazik Albániába vadászat ürügye alatt.

A trónörökös kísérete.

Budapest, május 5. Bécsből jelentik félhivatalosan, hogy a trónörökös londoni kíséretére nézve — hogy t. i. útjában egy magyar és egy osztrák főúr kíséri — nem történt semmi változtatás. Hozzáfüzik még azt is, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös a király személyét fogja képviselni a londoni koronázáson, de útjának semmi politikai színezete sem lesz s az uralkodót a kísérők megválasztásánál sem vezették politikai tekintetek csupán arra ügyelt, hogy a kíséret a monarchiához illőleg fényes legyen.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter.

Budapest, május 5. Öfelsége ma délelőtt döntött a kereskedelmi tárcza betöltése dolgában. Széll Kálmán az audencia után megjelent a házban, ahol csakhamar kijelentette, hogy a király Láng Lajost nevezte ki kereskedelemügyi miniszterre. A kinevezést a hivatalos lap szerdai száma hozza. — Széll Kálmán ma délelőtt a képviselőház folyosóján megerősítette a kinevezés híreit.

Öngyilkos orvoskisasszony.

Budapest, május 5. Tarján Anna nő-orvosnövendék ma a lakásán megmérgezte magát s rövid szenvedés után meghalt. — Szerelmi bánat üzte a halálba.

Ellopott utozaburkolat.

Budapest, május 5. Mulatságos eset történt ma délelőtt a fővárosban. Ugyanis egy páratlan vakmerőségű tolvaj a Rottenbiller-utca faburkolatának egy részét ellopta. A dolog úgy történt, hogy ma délelőtt egy uriasan öltözött ember néhány munkással a Rottenbiller utcai községi iskola előtt megjelenve, az utozaburkolatot mintegy 200 négyzetméteres területen felszedette s szekerekre rakatva elszállíttatta, magával vivén — valószínűleg szórakozottságból — az egyik munkásnak ezüst óráját is. A közelben levő rendőr látta ugyan a munkát, de eszéjében sem volt gyanakodni s csak jó idő múlva tűnt ki, hogy egy vakmerően kísérelt tolvajcsíny volt az egész dolog. Az ügyes „vállalkozó” zsákmányával együtt nyomtalanul eltűnt.

Bártfa lángokban.

Eperjes, május 5. Vasárnap délelőtt 12 órakor Bártfa városa kigyuladt. A nagy szélben 200 ház égett le. Az eperjesi tüzoltóság és katonaság külön vonaton ment ki a tűz színhelyére. Estére megszűnt a tűz, a mi a bártfai vasut tüzoltóságának érdeme. Sok ház porig

égett, köztük a híres Hölzel-féle faragó-intézet, a mely a híres bártfai dóm belső munkálatait is végezte. A dóm és a városháza épen maradt, de leégett a járásbiróság, a plébánia és a pár nappal ezelőtt ünnepiesen felavatott postapalota. A tűz oka ismeretlen. Egy öreg zsidó asszony a rémülettől meghalt, egy másik asszony életveszélyesen összeégett. Sok kisebb sebesülés is történt. Temérdek butor, élelem, ruhanemű, értékpapír és betéti könyv odaégett. A tűz elmulta óta szakadatlanul esik az eső

Vilma királynő állapota.

Loo, május 5. Vilma királynő ma este 6 órakor Roosenstein tanár, dr. Roessnig és más orvosok segédkezőse mellett idétlent szült. 8 órakor az orvosok még a királynő körül fáradoztak, a kinek nagy fájdalmai vannak. Este 11 órakor a királynő állapota kritikus volt.

Új főispán.

Budapest, május 5. A hivatalos lap közli, hogy Hunyadvármegye főispánjává Barcsy Kálmán képviselőt kinevezték. Az ilyformán megüresedő dévai választókerületben Thoroczky Miklós grófot fogják felvéteni.

Szétzavart német nagygyűlés.

Bécs, május 5. Tegnap akarták itt megtartani az ötödik német nagygyűlést, de Schönerer emberei szétzavarták a gyűlést. A mikor Wolf megnyitó beszédet mondott, Schönerer emberei csukorral dobálták meg. Erre láрма és verekedés támadt Wolf és Schönerer hívei között, mire a rendőrbiztos a gyűlést feloszlatta. Azután újabb összeütközésre került a dolog a két párt között, de végre a rendőrség kiűrtette a termet.

Zsilinszky marad.

Budapest, május 5. A Zsilinszky Mihály kultuszminiszteri államtitkár lemondásáról elterjedt híreket illetékes helyről megczáfolják.

Anarchista tüntetés.

Barcelona, május 5. Az anarchisták a montjuichi elitéltek sirjánál tüntetést rendeztek. A rendőrség szétkergette a tüntetőket és 28 embert letartóztatott.

Egy királyi hercegnő öngyilkossági kísérlete.

Budapest, május 5. Rómából jelentik, hogy Massinó hercegné, Don Carlos, spanyol trónkövetelő leánya öngyilkossági szándékból a Tiberis folyóba ugrott, de még ideje korán kimentették. A hercegné — mint mondják — féltékenykedési rohamában követte el tettét.

A coimbrai zavargások.

Madrid, május 5. Lizaboni jelentések szerint a coimbrai zavargásoknál a rendőrség revolverrel lőtt a diákok közé.

SZINLAP.

Ma keddén, bérletszünetben, L. Komáromi Mariska urhölgy vendégfelléptével:

NAP ÉS HOLD.

Operette 3 felvonásban

Holnap szerdán, bérletszünetben, L. Komáromi Mariska urhölgy vendégfelléptével:

Orpheus a pokolban.

Operette 4 felvonásban.

Divat-szövet és szabó-kellékek üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel tudatom, hogy a Frohner-szálloda alatt 5 év óta fennálló

divat-szövet és szabó-kellék üzletemet megnagyobbítva Piacz-utca sz. alá

(nagy tőzsde mellett) áthelyeztem. — Kérve további b. partfogását.

Mandel Kornél.

Goldstein Mór
bankirodáját áthelyezte
a József kir. herceg-u. 10.
számu házba.

Dr. KOVÁCS JÓZSEF

ügyvédi irodáját (a szomszéd házba) József kir.-herceg-utca 8. sz. a. I. emeletre

helyezte át.

Fogorvosi műterem áthelyezés.

Fogorvosi műterememet Kossuth-utca 26 szám alá (Kardos-ház) helyeztem át, fogadok: délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Minden szerdán délután 4—5 óráig szegénysorsu fogbetegeknek ingyen rendelek.

Dr. Winkler Jenő

egyetemes orvostudor,
fogorvos.

Turul permetező,

a jelenkor legjobb peronospora permetezője javított alakban, 1902. modell. — Fényesen kiálotta a próbát.

Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel, egy perc alatt kivehető szélkazánnal, könnyű, jó és biztos munka. Kapható:

KONTSEK GÉZA

magkereskedésében,

KOSSUTH-UTCA.

Halmágyi Sámuel

női felöltők legnagyobb áruházába megérkeztek napernyők, blouzok, övek,

óriási nagy választékban:

nyakdiszek és rendkívüli olcsó árak mellett lesznek e árusítva.

Kiadó lakás.

Piacz-u. 9. számú házban

egy minden kényelemmel ellátott

utcai emeleti uri lakás

f. évi **augusztus 1-től**, esetleg korábban is

bérbe kiadó.

Értekezhetni: CSANAK JÓZSEFNÉL.

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.

537

v. k. szám.

1902

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2902/5. 1901. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Csáthy Ferencz debreczeni lakos részére Mattyasovszky Andor debreczeni lakostól 187 kor. 20 fill. tőke, ennek 1901. évi július hó 22. napjától számítandó 5°. kamatai és eddig összesen 69 kor. 84 fill. perköltség erejéig 1901. évi november hó 19-én bíróilag felülfoglalt 1092 koronára becsült házi butorok, könyvek, gazdasági gépek, kerékpár és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1902. évi május hó 10-én d. e. 1/2 10 órakor** kezdetveendő és alperes lakásán, Péterfia-utczán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi április hó 22-én.

Török Péter,
birói kiküldött.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha-kelmék

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóda
cégnél Debreczen, Kistemplom-bazár

A LEGJOBB

és legmegbízhatóbb tiszta minőségű

festékek és szobapadló-lakkok

beszerezhetők:

TÉREY JÓZSEF

utóda cégnél

Debreczen, Hatvan-utca 13. sz.

Hol a jó és olcsó ? FAZEKAS KÁLMÁNNÁL

Hatvan-u. 4. sz. (Koszorus-ház.)

hol mindennemű földfesték és saját őrlésű olajfesték pillanat alatt száradó szobapadló lakkok, firnisz, kátrány és kátránylemez s minden e szakmába vágó czikk **olcsóbban mint bárhol** a n. é közönség rendelkezésére áll.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolesőbb

szobapadló lakkok

zomarecz festékek, vízhatlan butor lakk, Kencze, mindennemű hazai és francia földfestékek, és saját őrlésű olajfestékeink, melyek a nagyérdemű t. közönség becses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, fúrnirok és görléczek gyári raktára Hatvan-u. 5. Bignióház.

Legjobb minőségű

szobapadló-lakkok

Wischin és Nejedly-féle **bernstein-lakk**, Weyrauch-féle **szesz-lakk**, világhírű, pillanat alatt száradó Lechler-féle **Linoleum lakk olcsó árakon** kapható:

DEUTSCH LAJOS

(előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.)
Piacz-utca 38. szám.

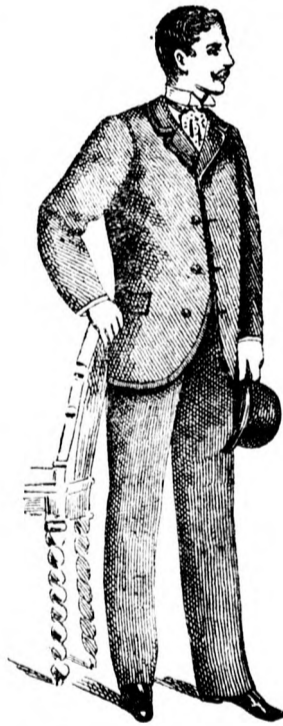
A KI SOK PÉNZT AKAR

megtakarítani, legelőnyösebben vásárolhat mindennemű

férfi-, fiu- és gyermek-ruhákat

FRANK REZSŐ Debreczen legnagyobb áruházában

A BIKA-SZÁLLODA MELLETT.

Tavaszi férfi-öltöny 14-15 kor.

Ünnepő férfi-öltöny kamgarnból 20-24 kor.

Uri öltöny alkalmi vétel, különféle új divatu kamgarnból 25-28 kor.

Legujabb egész finom kangaru öltönyök 30-38 kor.

Uri felöltők óriási választékban 15 kor-tól feljebb.

Fiu öltönyök 12 évestől 16 éves fiuk részére különféle színű, jó minőségű szövetből 8-10 kor.

Kitünő kamgarnból 12-14 kor. és feljebb.

Külön gyermek-ruha osztály.

Jó tavaszi öltöny 5 kor.

Nagyon erős Chewiot és kamgarnból 8-10 kor.

Különleges diszes kivitel 12-14 kor.

Képes árjegyzéket bérmentve küld!

Telefon 175. szám.

Egyedüli olcsó bevásárlási torrás

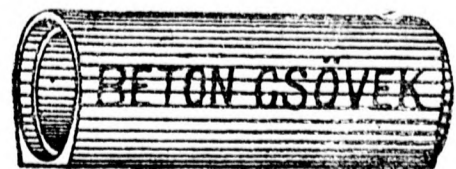
LUKÁCS VILMOS

Debreczen, Hatvan-utca 5.

Az építkezési idényre ajánlja dusan felszerelt

raktárát.

Aszfalt és kőfödél lemezek, carbolineum, kátrány, kocsikenőcs, elszigetelő lemez, cement, gipsz, hornyolt tetőcserep,

John-féle szab. kitünőnek bizonyult kéménytoldóit.

MELOCCO PÉTER cement és beton-mű gyáranak képviselője.

Elvállal facementtelő és aszfaltlemezzeli tetőfedéseket, mindennemű betonmunkát.

Apró hirdetések

Pallas nagy Lexikon 16 kötet egészen új féláron legjobb eladó.

A főpinczér urak figyelmébe ajánlom papír szivarszópókáimat 100 db. 80 fillér. Komáromi papírkereskedésben, Piacz-u. 12.

Uj mosoda nyílt meg a halpiacozon 4 sz. bejárat, a Debreczen-sőresarnok udvarán is. Előnyös árak, pontos kiszolgálás.

Ház három rendbeli lakással és 600 □ öl szőlővel eladó. Értekezhetni: Homokkert I. járás a csőszel.

„Vidéki urnak” levele van a kívánt helyen.

Megvételre keresek egy jó karban levő kerékpárt. Címet az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérem.

Magán tanulók az állami polg. iskolai vizsgához előkészítettnek, csekély fizetéssel Csillag-utca 28.

Legalkalmasabb ajándék **egy fényképező kamra.** Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás. Vételnél ingyen oktatás. Tessék árlapot kérni **Komáromi Józsefnél.** Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Vajat naponta frisset ajánlok 1 kilót 1 frt 20 krért. **Deutsch Lajos** Piacz-utca 38.

Eladó a Csapó-utca 31. sorszámú ház. Értekezhetni a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárságánál

Kiadó azonnal a központban Kossuth-u. 6. illetőleg Sas utca 3 ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás garcon-lakás, gázlusterekkel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. Értekezhetni a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-u. 57.

9-és fél nyilas tanya föld eladó a Battyányi u. 10. számon. Szepesen. Értekezhetni

Haszonbérbe keresek 400-500 holdig levő földet. Értekezhetni: Battyányi u. 10.

Ügyes ügynökök tagok szerzősége magas jutalék mellett felvételnek Piacz-utca 79. szám alatt a „Pénztár” helyiségében.

2 egymásba nyíló utcái szoba — garcon lakás — butorral, vagy anélkül május 15-től kiadó Szt.-Anna-u 5.

Szintartó legjobb kötött harisnyák feltűnő olesó árban beszerezhető **MÁRTON GYULA** üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett. Harisnyák fejeléseket elvállal.

Kiadó omeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több melletti helyiség, jó vizű vízvezeték és gázbevezető azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Használt Remington-írógép féláron eladó. Pongrácz Géza papírraktárában.

Peso-féle teljesen új francia gyártmányú két üléses (tandem) kerékpár valamint egy germania teljesen jó karban levő egy üléses kerékpár készpénz fizetés mellett jutányos árban eladó. Kossuth-utca 39 az udvarban.

Czimbalom és hegedű órákat ad tanulóknak, gyakorlóknak, kottából vagy anélkül. Kovács Sándor Késes-utca 22.

Öt darab szép leander egyenként és összesen jutányos áron eladó. Darabos-u. 9.

Tusnád-fürdőn a Székely föld leglátogatottabb fürdőjében van az

Ida-villa.

A vasuti állomástól 5 percnyire, gyönyörű kilátással az Olt völgyére, fenyves közepén. Világos, száraz szobák kényelmes butorokkal, külön konyha berendezéssel. Értekezhetni helyben Katz Idával Kossuth-u. 24.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok **női divatszövetekben** **Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laene szövetekben, napernyőkben**

Szabó Lajos fiai cégnél, Debreczen, Rózsátér.

Kitünő borok

Vadász Emil ur termelése.

Asztali fehér 1 liter 26 kr.

Kadarka 1 „ 28 kr.

Mustos fehér 1 „ 32 kr.

Rizling 1 „ 32 kr.

Kapható:

VÁRAY JÓZSEF kereskedésében Debreczen, városi bérház, Piacz- és Simonffy-utca sarkán.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőket kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 ft.nyi bevásárlásnál franco küldök. Bonyi bőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280. Zerge bőrből cugos, fűző- vagy gombos . . . 280 300-350. . . keztüszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430. Párisi Sevro cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650. Sevró akk keztüszárral cugos v. fűzős . . . 300 350-370. Lasting cugos selyem cuggal . . . 240. Bonyi bőrből s ma vagy betétes lábbeli . . . 240. Karlsbadi tükör bőrből keztüszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350 390-450. Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600. Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550. Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450. **Konkurrenzia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.**

Férfi
cipők:

Löw Zsigmond és Társa DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

Bor-árjegyzék

Csanak József saját termésű császárszállási homoki fajborai.

Az 1901. évi boraimat forgalomba hozván, a következő árban van szerencsém ajánlani:

1 liter Asztali (fehér)	60 fillér.
1 „ Mustos fehér	64 „
1 „ Olasz Rizling	68 „
1 „ Ezerjó	68 „
1 „ Carbenet	90 „

Üvegekért darabonként 16 fillér betét. — Vendéglősök és korcsmárosoknak hordó vételnél külön kedvezmény

Kapható egyedül: **CSANAK JÓZSEFNEL** DEBRECZENBEN.

Nagy tavaszi vásár!

Neumann Testvéreknel

a Tisza-palotában, hol a tavaszi idényre már rengeteg férfi női- és gyermek

Czipők,

kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, valamint más uri divat-cikkek megérkeztek és azokat előnyösen sikerült beszerzés folytán **csoda olcsó** árakban bocsátjuk a t. vevőinknek b. rendelkezésére.

Tisztelettel:

NEUMANN TESTVÉREK

4¹/₂ Regále és vasuti kötvények

Convertálását

a Közgazdasági bank részvénytárság

teljesen díjmentesen eszközi

Bejelentések május 10-ig bezárólag.